Ümumi məlumat	**Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı**	MATH512, Riyaziyyatın tədrisi metodikası, 6 AKTS
	Departament	Riyaziyyat
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr
	Tədris semestri	2025/2026-cı tədris ilinin payız semestri
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Dosent, pedaqoji elmlər üzrə fəlsəfə doktoru Samirə Cəmil-Cahid qızı Tağıyeva
	E-mail:	Sama-qasa@mail.ru
	Telefon:	
	Mühazirə otağı/Cədvəl	Neftçilər Şənbə günü saat 8:30 – 11:40
	Məsləhət saatları	Tələbələrlə razılaşdırılan vaxtlarda
Prerekvizitlər	EDU 101, EDU 460	
Tədris dili	Azərbaycan	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	1. V-XI siniflərin riyaziyyat fənninin tədris proramı 2. V-XI siniflərin riyaziyyat dərslikləri. 3. Adıgözəlov A.S. Orta məktəbdə riyaziyyatın tədrisi metodikası. Bakı, 2006. 4. B.Ö.Tahirov, F.M.Namazov,S.N.Əfəndi, E.A.Qasımov, Q.Z.Abdullayeva. Riyaziyyatın tədrisi üsulları. Bakı, 2007 5. AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ÜMUMTƏHSİL MƏKTƏBLƏRİ ÜÇÜN RİYAZİYYAT FƏNNİ ÜZRƏ TƏHSİL PROQRAMI (KURİKULUMU) (I-XI SİNİFLƏR), Bakı, 2013 6. Z.Kazımov Tip məsələlərin həlli metodikası, Bakı,2012 **Əlavə:** 1. Adıgözəlov A.S. Rzayev M.T. Elementar cəbr. Bakı, 2012 2. Məmmədov Ə. Elementar riyaziyyat. Bakı, 2012	
Kursun təsviri	Riyaziyyatın tədrisi metodikası fənni tələbələri (gələcək müəllimləri) orta ümumtəhsil məktəblərində riyaziyyatın tədrisinə hazırlamaq məqsədi daşıyır. Həmin məsələnin həlli üçün “Riyaziyyatın tədrisi metodikası” fənni aşağıdakı vəzifələrin yerinə yetrilməsini nəzərdə tutur: 1. Ümumi orta təhsildə riyaziyyatın əhəmiyyətini, fənni mənimsəməyin psixoloji, pedaqoji əsaslarını, öyrənilən materialın tətbiq sahələrini açıb göstərməli; 2. Gələcək müəllimlərdə riyaziyyatın tədrisinə yaradıcı yanaşmağı tərbiyə etmək, təlim prosesini müstəğil təhlil edə bilmək, metodik problemləri tətbiq etmək bacarığı və vərdişləri formalaşdırılmalı, öz işinin təkmilləşdirilməsi yollarının elmi axtarışına səylərin inkişafı üçün əlverişli şərait yaratmalı; 3. Tələbələrdə tədris və tərbiyə işlərinin yüksək səviyyədə aparılmasının əsas praktik bacarığını təkmilləşdirməlidir.	
Kursun məqsədləri	“Riyaziyyatın tədrisi metodikası” fənnindən mühazirə, praktik (seminar) məşğələlərin aparılması nəzərdə tutulub. Mövzularla əlaqədar həm mühazirə,	

	həm də seminar məşğələlərində fəal və interaktiv metodlardan da istifadə etməklə tələbələrə çatdırmaqdır.		
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Riyaziyyatın tədrisi metodikasının əsas məqsədi pedaqoji tədqiqatlara əsaslanaraq qabaqcıl iş təcrübələrinin tələbələrə çatdırılmasıdır. Tələbə: • Məsələ və misalların həll metodlarının düzgün tətbiqini bacaracaq, • Şagirdlərin rast gəldikləri çətinliklərin aradan qaldırılması yollarını, dərslərin təşkili, müşahidəsi, təhlili, sinifdənkənar işlərin təşkili və s. məsələlər araşdırmağı bacaracaq, • Azərbaycanda ümumtəhsil məktəblərində riyaziyyat təhsilinin müasir strukturunu mənimsəyəcək, • Riyaziyyat dərslərində interaktiv metodları tətbiq etməyi bacaracaq; • Təlim məqsədlərini həyata keçirmək üçün məqsədəuyğun üsul və formalardan istifadə etməyi bacaracaq, • Fəal təlim mühiti təmin edərək müəllim-şagird (həmçinin, şagird-şagird) əməkdaşlığını quraraq müstəqil öyrənmə mühitini təşkil etməyi bacaracaq, • Riyaziyyat dərslərinin tədrisi zamanı fəndaxili və fənlərarası inteqrasiya və sinifdənxaric işlərin təşkilini tətbiq etməyi bacaracaq, • Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilmə vasitələrindən istifadəni bacaracaq.		
Tədris metodları	Məşğələ	+	
	Qrup müzakirəsi	+	
	Praktiki tapşırıqlar	+	
	Praktiki məsələnin təhlili	+	
Qiymətləndirmə	**Komponentləri**	**Tarix/son müddət**	**Faiz (%)**
	Praktiki dərs (Təqdimat əsasında)		10 (2 dərs hər biri 5 bal)
	Fəallılıq		5
	Yoxlama (quiz)		10 (2 quiz)
	Davamiyyət		5
	Aralıq imtahanı		30
	Final imtahanı		40
	Yekun		100
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	**Praktiki dərs** Tələbə öz istəyi ilə ümumtəhsil məktəblərinin V-XI siniflərini əhatə edən riyaziyyat fənni üzrə mövzulardan birini seçərək interaktiv təlim metodlarından istifadə edərək hazırlamalıdır. Praktiki dərsin təqdimatında tələbə müəllim funksiyasında çıxış etməlidir, digər tələbələr şagird funksiyasında çıxış edərək dərsi təqdim edən tələbə ilə diskussiyalar aparmalıdırlar. **Burada məqsəd gələcəyin müəllimi olan tələbənin dərs hazırlama və təqdimetmə bacarığının inkişaf etdirilməsidir.**		

	Müddəti: Oktyabr – dekabr ayları ərzində praktiki dərs təqdimatları təhvil verilməlidir. **Sonuncu dərs həftəsindən sonra təqdimat etmək üçün əlavə vaxt verilmir.** Hər bir tələbəyə təqdimat üçün maksimum 30 dəqiqə vaxt ayrılır. Hər həftə maksimum 3 tələbənin təqdimatı üçün vaxt ayrılır. Oktyabr ayından etibarən təqdimetmə üçün günlər cədvəl şəklində salınacaqdır. Praktik dərs təqdimatında əsasən interaktiv dərsin 7 mərhələsinin təşkili, müəllim-şagird əməkdaşlığının təmin olunası əsas götürüləcəkdir. **Qeyd:** Prezentasiya Power Point platformasından istifadə etməklə hazırlanmalıdır. Tələbə öz təqdimatını dərsdə təqdim etməzdən ən azı 2 gün öncə müəllimə elektron poçt ünvanına göndərməlidir. Plagiat və köçürmə olan işlər qəbul edilməyəcəkdir. **Yoxlama (quiz)** Birinci yoxlama noyabr ayının ilk həftəsi aralıq imtahanından öncə (5 bal), ikincisi isə dekabrın üçüncü həftəsi final imtahanından öncə (5 bal) nəzərdə tutulur. Hər iki yoxlamada 2 ballıq 5 açıq sual (2 nəzəri və 3 praktik) veriləcəkdir. Hər bir yoxlamaya 90 dəqiqə vaxt ayrılır. Köçürmə halında yoxlama işi ləğv edilir. **Yoxlamanın məqsədi keçilən mövzular üzrə biliklərin möhkəmləndirilməsi, tələbələrin imtahanda açıq sualların cavablandırılmasına hazırlıqlı olmasına kömək etməkdir. Yoxlamada iştirak etməyən tələbə üçün yenidən yoxlama keçirilmir.** **İstisna:** Fakültə dekanlığına tələbə öncədən üzrlü səbəbdən (ailəvi vəziyyət və səhhətlə bağlı) yoxlama işində iştirak edə bilməyəcəyi haqda məlumat vermişsə, və ya sonra bununla əlaqədar hər hansı bir sənəd (ərizə və ya arayış) təqdim edibsə, yalnız bu halda tələbəyə yenidən yoxlama keçirilə bilər. **Davamiyyət** Tələbələrin bütün dərslərdə iştirakı vacibdir. Dərsə 10 dəqiqə gecikən tələbəyə qayib yazılır. Buna baxmayaraq, tələbə dərs saatına buraxılır. Tələbələr müəyyən səbəblərdən (xəstəlik, ailə vəziyyəti və s.) dərslərin buraxılması haqqında məlumatı fakültə dekanlığına təqdim etməlidirlər. 25%-dən artıq dərs buraxan tələbələr imtahana buraxılmır. **İmtahanlar** Aralıq imtahanı noyabr ayında tədris olunan mövzular üzrə, final imtahanı dekabr ayında tədris olunan mövzular əsasında keçiriləcəkdir. Tələbənin imtahanda iştirakı və ya imtahanın buraxılması ilə bağlı bütün məsələlər fakültə rəhbərliyi tərəfindən həll olunur. **Fənni bitirmək qaydası** Univesitetin qaydalarına müvafiq olaraq kursu bitirmək üçün ümumi müvəffəqiyyət faizi 60% və daha yuxarı hesab edilir. Kəsri olan tələbə bu fənni növbəti semestr və ya növbəti il təkrarən götürə bilər. **İmtahan qaydalarının pozuntuları** Aralıq və yekun imtahanları vaxtı tələbə tərəfindən imtahanın gedişini pozmaq və köçürmələr qadağandır. Bu qaydaya əməl etməyən tələbənin imtahan işi ləğv olunur və tələbə 0 (sıfır) qiymət ilə imtahandan kənarlaşdırılır.

	Tələbənin davranış qaydaları Dərs zamanı dərs prosesini pozmağa və ya qeyri-etik hərəkətlər etməyə, həmçinin tələbələrin icazəsiz müzakirələrinə və mobil telefondan istifadəsinə icazə verilmir.

Cədvəl (dəyişdirilə bilər)			
Həftə	**Tarix**	**Fənnin mövzuları**	**Dərslik/ Tapşırıqlar**
1	20.09.2025	Riyaziyyat tədrisi metodikasının bir elm kimi: Riyaziyyatın tədrisi metodikasının məqsəd və vəzifələri	4, səh. 128
2	20.09.2025	Riyaziyyat tədrisi metodikasının başqa elmlərlə əlaqəsi	4, səh. 100
3	27.09.2025	Riyaziyyat kurikulumu və onun xüsusiyyətləri: Fənnin əhəmiyyəti, məqsəd və vəzifələri	7, səh.4-7
4	27.09.2025	Riyaziyyat kurikulumu və onun xüsusiyyətləri: V – XI siniflərin riyaziyyat kursunun məzmunu və quruluşu	7, səh.7-15
5	4.10.2025	Riyaziyyat təlimi prosesində qiymətləndirmə	4,səh.143
6	4.10.2025	Riyaziyyat təlimində didaktik prinsiplər	4, səh.157
7	11.10.2025	Riyaziyyat təlimində tətbiq olunan metodlar.	7, səh. 64
8	11.10.2025	**Şagirdlərin bilik və bacarıqlarının yoxlanılmasının forma, üsul və vasitələri**	7, səh. 75
9	18.10.2025	Riyaziyyat təliminin təşkili formaları. **Riyaziyyat dərsinə qoyulan tələblər. Riyaziyyat dərslərinin növləri və quruluşu.** Riyaziyyat dərslərinin planlaşdırılması. **Riyaziyyatdan sinifdənkənar və məktəbdənkənar məşğələlər**	4, səh. 139
10	18.10.2025	**Təhsilin məzmununu əks etdirən sənədlər**	4, səh. 139
11	25.10.2025	**Riyaziyyat təlimində məsələ və misalların rolu.** Məsələ anlayışı. Sadə və mürəkkəb məsələlər. Hesab məsələlərinin təsnifi. Məsələ həllinin mərhələləri və həlli üsulları.	8, səh. 6-25
12	25.10.2025	Tip məsələlər və onların növləri. Məsələlərin hesabi və cəbri üsullarla həlli	8, səh. 65-156
13	1.11.2025	**Aralıq imtahanı (I-X mövzular)**	
14	1.11.2025	Məktəb riyaziyyat kursunda "Ədədlər və əməllər" məzmun xəttinin öyrədilməsi	5, səh. 5
15	8.11.2025	Bayram	
16	8.11.2025	Bayram	
17	15.11.2025	Məktəb riyaziyyat kursunda xətti, kəsr rasional, modul, kvadrat, irrasional tənliklərin öyrədilməsi metodikası	4, səh.153
18	15.11.2025	Məktəb riyaziyyat kursunda xətti, kəsr rasional, modul, kvadrat, irrasional bərabərsizliklərin öyrədilməsi metodikası	4, səh.153
19	22.11.2025	Riyaziyyat dərslərində ementar funksiyaların öyrədilməsi metodikası	2, 9 sinif, səh. 57-74

20	22.11.2025	Riyaziyyat dərslərində eynilik çevirmələrin öyrədilməsi metodikası	4, səh.170
21	29.11.2025	Stoxastika elementlərinin öyrədilməsi metodikası	2, 9 sinif, səh. 228
22	29.11.2025	Riyaziyyat dərslərində həndəsi fiqurların (bucaq, üçbucaq) xassələrinin öyrədilməsi metodikası	4, səh.203
23	6.12.2025	Riyaziyyat dərslərində həndəsi fiqurların (dördbucaqlılar) xassələrinin öyrədilməsi metodikası	4, səh.203
24	6.12.2025	Riyaziyyat dərslərində həndəsi fiqurların (çoxbucaqlılar) xassələrinin öyrədilməsi metodikası	4, səh.203
25	13.12.2025	Riyaziyyat dərslərində çoxüzlülərin (prizma) öyrədilməsi metodikası	4, səh.206
26	13.12.2025	Riyaziyyat dərslərində çoxüzlülərin (piramida) öyrədilməsi metodikası	4, səh.206
27	20.12.2025	Riyaziyyat dərslərində fırlanma fiqurlarının (silindr) öyrədilməsi metodikası	4, səh.242
28	20.12.2025	Riyaziyyat dərslərində fırlanma fiqurlarının (konus, sfera, kürə) öyrədilməsi metodikası	4, səh.247
29	27.12.2025	Riyaziyyat dərslərində üstlü funksiyaların, tənlik bə bərabərsizliklərin tədrisi metodikası	2, 11 sinif, səh.287
30	27.12.2025	Riyaziyyat dərslərində laqorifmik funksiyaların, tənlik və bərabərsizliklərin tədrisi metodikası	2, 11 sinif, səh.289
TBA		**Final imtahanı**	

Bu tədris proqramı fənn haqqında tam məlumatı özündə əks etdirir və hər hansı dəyişiklik barədə öncədən xəbər veriləcək.